

Świadczenie 500+

Świadczenie wychowawcze otrzymasz na każde dziecko do ukończenia przez nie 18 lat. Świadczenie 500+ przysługuje niezależnie od Twoich dochodów. Od 2022 r. ZUS będzie przyjmował wnioski o świadczenie 500+. Wniosek możesz złożyć tylko elektronicznie.

Kto otrzyma świadczenie od 2022 r.?

1. Świadczenie wychowawcze przysługuje Ci na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat, jeśli jesteś:
 - matką albo ojcem, albo opiekunem faktycznym dziecka i dziecko wspólnie z Tobą mieszka oraz utrzymujesz je,

Jesteś opiekunem faktycznym, jeśli opiekujesz się dzieckiem i wystąpiłeś do sądu opiekuńczego z wnioskiem o przysposobienie dziecka.

Jeśli zgodnie z orzeczeniem sądu sprawujesz opiekę naprzemienną z drugim rodzicem, świadczenie możesz otrzymać Ty i drugi rodzic w wysokości połowy przysługującej kwoty (patrz śródtytuł: Jaka jest wysokość świadczenia?).

- opiekunem prawnym dziecka,
- rodzicem zastępczym dziecka,
- osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka,
- dyrektorem placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- dyrektorem regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,
- dyrektorem interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,
- dyrektorem domu pomocy społecznej.

Kiedy świadczenie nie przysługuje?

Nie otrzymasz świadczenia wychowawczego, jeśli:

- dziecko pozostaje w związku małżeńskim,
- dziecko zostało umieszczone w instytucji, która zapewnia nieodpłatne pełne utrzymanie: w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, szkole wojskowej lub innej szkole,
- pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko,
- Tobie lub członkowi Twojej rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego (nie dotyczy to świadczeń z państw członkowskich UE/EFTA lub z Wielkiej Brytanii).

Od kiedy przysługuje prawo do świadczenia?

Prawo do świadczenia wychowawczego ZUS ustali na tzw. okres świadczeniowy, który trwa od 1 czerwca danego roku do 31 maja roku następnego.

Jeśli złożysz wniosek od 1 lutego do 31 maja roku, w którym zaczyna się okres świadczeniowy, otrzymasz prawo do świadczenia od 1 czerwca do 31 maja roku następnego (np. jeśli złożysz wniosek od 1 lutego do 31 maja 2022 r., otrzymasz świadczenie od 1 czerwca 2022 r. do 31 maja 2023 r.).

Jeśli złożysz wniosek po 31 maja roku, w którym zaczyna się okres świadczeniowy, to ZUS przyzna Ci prawo do świadczenia od miesiąca, w którym złożysz wniosek do końca okresu świadczeniowego, ale nie wcześniej niż od dnia:

- urodzenia dziecka,
- objęcia dziecka opieką, przysposobienia dziecka, faktycznego umieszczenia dziecka w domu pomocy społecznej albo w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Jeśli złożysz wniosek o świadczenie wychowawcze na nowo narodzone dziecko w ciągu 3 miesięcy od dnia urodzenia dziecka, otrzymasz świadczenie od dnia urodzenia dziecka.

Jeśli złożysz wniosek o świadczenie wychowawcze w ciągu 3 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką, przysposobienia dziecka lub faktycznego umieszczenia dziecka w domu pomocy społecznej lub w pieczy zastępczej, otrzymasz prawo do świadczenia od dnia objęcia dziecka opieką, umieszczenia w pieczy lub domu pomocy społecznej.

Jeśli dziecko kończy 18. rok życia w trakcie okresu świadczeniowego, ZUS przyzna świadczenie wychowawcze do dnia ukończenia przez dziecko 18 lat.

Jaka jest wysokość świadczenia?

Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko.

Tylko w dwóch sytuacjach ZUS wypłaci świadczenie w niższej wysokości - gdy dziecko urodzi się albo ukończy 18 lat w trakcie miesiąca. W takich sytuacjach kwotę świadczenia wychowawczego za niepełny miesiąc ZUS ustali w następujący sposób:

- podzieli kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu,
- otrzymaną kwotę pomnoży przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje,
- kwotę świadczenia zaokrągli do 10 groszy w górę.

Jeśli zgodnie z orzeczeniem sądu sprawujesz opiekę naprzemienną z drugim rodzicem (z którym rozwiodłeś się, żyjesz w separacji lub rozłączeniu) w porównywalnych i powtarzających się okresach, to każdemu z Was przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości połowy kwoty za dany miesiąc.

Od okresu świadczeniowego, który zacznie się od 1 czerwca 2022 r. otrzymasz świadczenie wychowawcze w wysokości wynikającej z polskich przepisów, także gdy masz prawo do świadczenia rodzinnego z innego państwa członkowskiego UE/EFTA.

Gdzie i jak złożyć wniosek?

Od 2022 r. aby otrzymać świadczenie wychowawcze musisz złożyć do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosek:

- SW-R – jeśli jesteś matką albo ojcem dziecka,
- SW-O – jeśli sprawujesz pieczę zastępczą nad dzieckiem albo jesteś opiekunem prawnym, albo opiekunem faktycznym,
- SW-D – jeśli jesteś dyrektorem: placówki opiekuńczo-wychowawczej, opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, domu pomocy społecznej.

Wnioski o świadczenie wychowawcze możesz złożyć tylko elektronicznie. Wszystkie wnioski (SW-R, SW-O, SW-D) możesz złożyć przez PUE ZUS.

Jeśli jesteś matką lub ojcem dziecka i masz numer PESEL możesz złożyć wniosek SW-R także przez:

- swój bank od 01.02.2022r. w SKOK „WISŁA

Jeżeli złożysz wniosek przez bank albo portal Emp@tia, a nie masz profilu na PUE ZUS, Zakład Ubezpieczeń Społecznych założy Ci taki profil na podstawie danych z wniosku.

Jeśli występujesz o świadczenie wychowawcze na kilkoro dzieci i forma opieki jest taka sama (np. jesteś matką albo ojcem dzieci), składasz jeden wniosek. Jeśli forma opieki jest inna, np. występujesz o świadczenie wychowawcze na dziecko, którego jesteś rodzicem oraz na dziecko, którego jesteś opiekunem prawnym, musisz złożyć dwa wnioski – SW-R i SW-O.

Jakie dokumenty dołączyć do wniosku?

Aby otrzymać świadczenie wychowawcze musisz dołączyć do składanego elektronicznie wniosku:

- oświadczenie sądu opiekuńczego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka – jeśli składasz wniosek jako opiekun faktyczny dziecka,
- orzeczenie sądu opiekuńczego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka – jeśli składasz wniosek jako opiekun prawny dziecka,
- zaświadczenie z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie albo od innego organizatora pieczy zastępczej, które potwierdza umieszczenie dziecka w pieczy - jeśli jesteś rodzicem zastępczym albo osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka albo dyrektorem placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego (w zaświadczeniu powinna być data umieszczenia w pieczy zastępczej),
- decyzję albo orzeczenie o umieszczeniu dziecka w domu pomocy społecznej (z datą umieszczenia) - jeśli jesteś dyrektorem domu pomocy społecznej,

- upoważnienie do złożenia wniosku od dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, domu pomocy społecznej – jeśli masz upoważnienie,
- orzeczenie sądu o ustanowieniu opieki naprzemiennej – jeśli opiekujesz się dzieckiem na przemian z drugim rodzicem (z którym rozwiodłeś się, żyjesz w separacji lub rozłączeniu) w porównywalnych i powtarzających się okresach,
- dokument potwierdzający charakter pobytu cudzoziemca w Polsce, np. kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, kartę stałego pobytu, (nie dotyczy to obywateli UE/EFTA).

Kto rozpatrzy wniosek?

Prawo do świadczenia wychowawczego ustalane jest na tzw. okres świadczeniowy, który trwa od 1 czerwca danego roku do 31 maja roku następnego. Obecny okres świadczeniowy trwa od 1 czerwca 2021 r. do 31 maja 2022 r.

Jeśli złożysz wniosek o świadczenie wychowawcze do 31 grudnia 2021 r. w gminie (za okres świadczeniowy, który trwa do 31 maja 2022 r.), prawo do świadczenia ustali gmina albo wojewoda, gdy do świadczenia stosuje się unijne przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (gdy Ty lub członek Twojej rodziny mieszkacie lub pracujecie w państwie członkowskim UE/EFTA lub w Wielkiej Brytanii lub pobieracie z tego państwa świadczenie). Świadczenia za okres do 31 maja 2022 r. wypłaci gmina.

Jeśli złożysz wniosek od 1 stycznia 2022 r. (za okres świadczeniowy, który trwa do 31 maja 2022 r.), prawo do świadczenia ustali Zakład Ubezpieczeń Społecznych. ZUS wypłaci również takie świadczenie. Nie dotyczy to jednak świadczeń, do których stosuje się unijne przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W takiej sytuacji ZUS przyjmie wniosek i przekaże go do wojewody. Jeśli wojewoda przyzna świadczenie, to wypłaci je gmina.

Na okres świadczeniowy, który trwa do 31 maja 2022 r. wniosek do ZUS powinieneś złożyć na nowo narodzone dzieci od 1 stycznia 2022 r. a także na dzieci urodzone przed 2022 r., jeśli wcześniej nie złożyłeś wniosku w gminie.

Jeśli złożyłeś w gminie wniosek na okres świadczeniowy od 1 czerwca 2021 r. do 31 maja 2022 r., nie składaj ponownie w ZUS wniosku o świadczenie na ten okres. Gminy będą kontynuowały wypłaty świadczeń przyznanych na okres do 31 maja 2022 r.

Od 1 lutego 2022 r. ZUS będzie przyjmował wnioski o świadczenie wychowawcze na kolejny okres świadczeniowy od 1 czerwca 2022 r. do 31 maja 2023 r. ZUS będzie rozpatrywał wszystkie wnioski o świadczenie wychowawcze i będzie je wypłacał.

Kiedy wypłata świadczenia

Wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego na okres od 1 czerwca 2022 r. do 31 maja 2023 r. możesz złożyć od 1 lutego 2022 r. Od daty złożenia wniosku z wymaganymi dokumentami zależy termin ustalenia prawa i wypłaty świadczenia.

Jeśli złożysz prawidłowo wypełniony wniosek z wymaganymi dokumentami:

- do 30 kwietnia 2022 r. – ZUS wypłaci świadczenie do 30 czerwca 2022 r.,
- od 1 do 31 maja 2022 r. – ZUS wypłaci świadczenie do 31 lipca 2022 r.,
- od 1 do 30 czerwca 2022 r. - ZUS wypłaci świadczenie do 31 sierpnia 2022 r.,
- od 1 do 31 lipca 2022 r. – ZUS wypłaci świadczenie do 30 września 2022 r.,
- od 1 do 31 sierpnia 2022 r. – ZUS wypłaci świadczenie do 31 października 2022 r.

Świadczenie otrzymasz w formie bezgotówkowej co miesiąc:

- na wskazany przez Ciebie we wniosku numer rachunku płatniczego w Polsce,
- na rachunek bankowy w państwie członkowskim UE/EFTA, jeśli tam mieszkasz.

Jak się z Tobą skontaktujemy?

Jeżeli nie wypełnisz prawidłowo wniosku, ZUS wezwie Cię do poprawienia wniosku w ciągu 14 dni.

Jeśli nie złożysz wymaganych dokumentów, ZUS wezwie Cię do ich dostarczenia i wyznaczy Ci termin od 14 do 30 dni.

Wiadomość o tym, że musisz poprawić lub uzupełnić wniosek otrzymasz też na adres mailowy oraz numer telefonu, który podałeś we wniosku.

Jeśli nie poprawisz, nie uzupełnisz dokumentów w wyznaczonym terminie, ZUS nie rozpatrzy Twojego wniosku.

Jeśli ZUS przyzna Ci świadczenie wychowawcze, nie będzie wydawał decyzji. Informację w tej sprawie otrzymasz na swój profil na PUE ZUS, a także mailem na adres, który podasz we wniosku.

Jak się odwołać od decyzji?

ZUS wyda decyzję w następujących sprawach:

- odmowy przyznania świadczenia wychowawczego,
- uchylecia lub zmiany prawa do świadczenia,
- nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego.

ZUS doręczy Ci decyzję wyłącznie w postaci elektronicznej - na Twój profil na PUE ZUS.

Od decyzji możesz odwołać się do Prezesa ZUS w ciągu 14 dni od doręczenia decyzji.

Od decyzji Prezesa ZUS przysługuje Ci skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego w ciągu 30 dni od doręczenia decyzji.

Gdzie otrzymasz pomoc?

W sprawie świadczenia wychowawczego otrzymasz pomoc:

- w Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS w dni robocze (pn.–pt.) w godz. 7.00 –18.00 pod numerem telefonu 22 560 16 00 lub za pośrednictwem maila na adres: cot@zus.pl,
- we wszystkich placówkach ZUS,
- podczas e-wizyty w ZUS.